

После бурне 2025. коју је обележио фронтални судар власти и студената у блокади, улазимо у можда још врелију, изборну 2026. годину. Политичка сцена постаје тесна јер би у игру да се врати опозиција, решена да изађе из магареће клупе у коју ју је сталним ограђивањима сместио побуњени студентски покрет. Студенти тврде да су у недељу скупили готово 400.000 потписа подршке, па се отвара питање: које су тако више желели да пошаљу поруке - властима или опозицији, с којом се боре за исте бираче?

Однос студената и опозиције је месецима на тачки кључања, јер студенти доследно одбијају било какву сарадњу, забрањују страначка обележја и ЕУ заставе на протестима и не дозвољавају политичарима да се мешају. Штавише, студенти траже да се опозиција политички практично самоукине.

- Тражимо од опозиције да не излази на парламентарне изборе и да пружи подршку нашој листи. Уколико бисмо ишли са опозицијом, подршка би нам опала - поручио је јесенас Лука Марковић, апсолвент Правног факултета.

Буђење из зимског сна

Опозиција је овакав став трпела до зиме, а од зиме је престала да гуди и почела да се организује. На крају, пет опозиционих странака изродило је 25. децембра договор о "координацији активности према Европској унији (ЕУ) проевропских актера у Србији". Очигледан покушај да се поврати позиција на политичкој сцени.

С друге стране, поједини лидери попут Срђана Миливојевића (ДС) и Сава Манојловића (Крени-промени) показују спремност да подрже студентску листу и не изађу на изборе. Упркос томе, студенти се не либе да се повремено ограде и од њих - то су на својој кожи осетили и Крени-промени и Миливојевић лично.

Одсуство лидера проевропске опозиције било је приметно и у недељу током студентског скупљања потписа. Дан после акције, Биљана Ђорђевић, копредседница Зелено-левог фронта (ЗЛФ), изјавила је да не може да да бланко подршку студентима у блокади.

- Ја не могу као потпредседница Зелено-левог фронта да дам сигуран глас за било шта друго до ЗЛФ у овом тренутку. И док не видим програм студентског покрета и ту врсту понуде, да ли они нуде нешто што ја видим као сигуран пут ка Европској унији и одрживу победу у складу са вредностима за које се ја залажем - рекла је Биљана Ђорђевић.

Ако је скупљање потписа заиста било сигнал махом опозицији и ако је студентска стратегија "прво решити опозицију, па власт", то може бити логичан избор. Ипак се боре за исто бирачко тело.

С друге стране, може бити и двосекли мач. Људи који подржавају студенте нису изникли преко ноћи. Зборове, шетње, блокаде... попуњавали су стари бирачи опозиције, само освежени и осокољени. И не само бирачи опозиције, него и њени активисти и функционери. И сви они и даље имају најразноврснија политичка уверења, од проевропских, до изразито проруских и антиевропских. И нема тог студентског "допинга" који може у недоглед да ушива све те идеолошке разлике.

Ко ће кога да поједе

Зато је кључно питање како ће у 2026. изгледати политички суживот студената и опозиције. Односно да ли ће уопште моћи да се назове суживотом, или гложењем. На пример око броја изборних колона - једној од најстаријих заблуда српске политике.

Инсистирање на "јединству" и "једној листи" је увек био маркетиншки трик тренутно најјаче опозиционе опције да наметне своју супериорност слабијим играчима. Јуче је то радио Ђилас, данас то раде студенти - и то је легитиман део политичке борбе. Али истина је да бирачима не смета већи број листа - њима заправо смета ако је међусобни однос тих листа политичка кланица.

Бирачка чежња за "једном листом" је заправо жеља за беневоолентним садејством више идеолошки хетерогених струја на неком заједничком "вишем циљу". Отуд је број листа суштински небитан, под два услова:

- 1) да међу њима нема гложења,
- 2) да свака пређе цензус, то јест да не учествује у расипању гласова.

У том случају, постизборне коалиције се сабирају једнако добро као и предизборне.

Насупрот томе, тренутно смо ближи сценарију да студенти излазе са својом листом, а опозиција са још две - проевропском и националном - и да те три листе иду ка изборима у константном, јавном сукобу појачаног интензитета. То би било чист поклон владајућој коалицији који је истрпела огроман притисак у 2025.

Председник Вучић је поручио да ћемо на биралишта крајем године и СНС увелико подмазује своју изборну машинерију. Ако студенти и опозиција не пронађу заједнички језик, 2026. би могла да постане година у којој су противници власти унутрашњим

сукобима сами себи појели шансу.

(Блиц)